Nr. 106. Poznań, piątek 16. września 1927. IX. Rok.

RYNEK DRZEWNY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU. DRZEWNEGO

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY, OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU, OFICJALNY ORGAN KURSU HANDLU DRZEWEM W BYDGOSZCZY.

WYCHODZI W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI.

PRZEDPŁATA na wrzesień 1927 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze z ekspedycji: 4.— złote. Na pocztach 4.19 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 4.70 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 6.— złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 15 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 40 groszy. Zagranicą 60 groszy.

Redakcja, Administracja, Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820.
Drukarnia: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: Konto P. K. O. 206377. Bank Handlowy w Warszawie Oddział w Poznaniu. Bank Przemysłowców Poznań. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu.

Stan zatrudnienia przemysłu tartacznego.

Od chwili, kiedy podawaliśmy ostatnie nasze spostrzeżenia statystyczne, dotyczące stanu zatrudnienia naszego przemysłu tartacznego (Rynek 69), zaszły pewne zmiany, zasługujące na uwagę. Wprawdzie poprzedni okres sprawozdawczy sięgał od października r. ub. do kwietnia rb. włącznie, podczas gdy obecny, będący przedmiotem naszych rozważań, jest znacznie krótszy, bo sięga od końca kwietnia do końca lipca, czyli że obejmuje tylko trzy miesiące. Niemniej rezultaty wypośrodkowane są o tyle znamienne, że wymagają krótszego omówienia. Statystyka, podana za okres sprawozdawczy przez G. U. S. dla tartaków, zatrudniających przynajmniej dwadzieścia robotników, przedstawia się jak następuje:

Miesiąc	Zakłady czynne	Zakłady nieczynne	Stan zatrudnienia dobry	średni	zły
			w % ogółu robotn.		
maj	475	60	11,6	68,8	19,6
czerwiec	479	54	9,0	72,4	17,7
lipiec	470	62	14,8	71,5	13,7

Z tego wynika, że średnio miesięcznie na 441 zatrudnionych tartaków mamy 59 czyli 13,3% ciągle jeszcze nieczynnych. Jednak stwierdzić wypada, że w **pierwszej połowie kampanji tegorocznej było 15% nieczynnych.**

Na uwagę zasługuje również stan zatrudnienia w % ogółu zatrudnionych robotników. Według naszego ostatniego sprawozdania na ten sam temat było 31% źle zatrudnionych, obecnie 17%, średnio zatrudnionych było 60%, obecnie niemal 80%.

Jak widzimy, postęp jest niezaprzeczalny, jest jednak jeszcze zawsze daleki od stanu idealnego, kiedy wszystkie tartaki będą miały nietylko dość zamówień, ale ponadto wykazywać będą dobry stan zatrudnienia. Właściwie przypuszczać by należało, że główny sezon eksploatacji już minął, tymczasem rosnące cyfry powiadają nam, że tak nie jest. Stosownie bowiem do konjunktury szczególnie na rynkach eksportowych, **tartaki pracują pod sam koniec sezonu intensywniej aniżeli w pierwszej połowie, co uważać należy za objaw dodatni.**

Pomimo wszystko, uderza jednak jeszcze stale jeden fakt, a mianowicie niski procent tartaków dobrze zatrudnionych. Stosownie do konjunktury spodziewać by się należało, że większość naszych tartaków powinna by być bardzo dobrze zatrudniona, a jeżeli tak nie jest, jest to dalszy dowód, że orjentacja zarówno naszego handlu jak i przemysłu drzewnego poszła w tym sezonie wybitnie w kierunku eksportu materjału nieobrobionego, czyli tego właśnie materjału, który powinien był pozostać w kraju w swej większości, aby tartaki miały dostateczne zatrudnienie.

Jak będzie w bliskiej przyszłości?

Pomimo parcia naszego przemysłu tartacznego w kierunku zaprowadzenia znaczniejszych utrudnień eksportu surowca, **nie nastąpiła jeszcze żadna decyzja** w tym kierunku. **Przyczyn tej zwłoki nie należy szukać w niedocenianiu istotnego stanu rzeczy przez czynniki miarodajne, lecz w momentach natury ogólno politycznej. Zważyć bowiem należy, że sprawa surowca jest kwestją nad wyraz ważną dla dwóch stron, a mianowicie dla Polski i dla Niemców, i jak słyszymy, nastąpi w tej sprawie w najbliższych dniach wymiana zdań między obu zainteresowanemi stronami i od jej wyników zależeć będzie dalszy przebieg posunięć polskich. W każdym razie, spodziewać się należy zetknięcia się polskich i niemieckich przedstawicieli Rządu celem ustnego omówienia tego co jest i tego co być może.**

Drewno stanowi zresztą wobec obecnej konjunktury, czynnik bardzo ważny i jeżeli mamy wierzyć niemieckiemu Urzędowi Badania Konjunktur, **rozwój gospodarstwa niemieckiego nie doszedł jeszcze do swego punktu kulminacyjnego. Najwymowniejszym tego dowodem jest,** zdaniem wspomnianego Instytutu, **ciągle jeszcze rosnąca cyfra zawieranych małżeństw. A więc nieomylnym niby miernikiem konjunktury i stanu gospodarczego jest niekiedy smutny a często radosny objaw życia rodzinnego.** To znaczy, że i zapotrzebowanie drewna w Niemczech nie doszło jeszcze do swego punktu kulminacyjnego i spodziewać się należy, iż będzie w tym sezonie większe niż w kończącym się okresie eksploatacyjnym. Jako następstwo utrzymania dotychczasowego stanu rzeczy, będzie na razie niebezpieczeństwo dla naszego przemysłu tartacznego, czyli niedostateczny stan zatrudnienia, wyrażający się w powyższej statystyce. Jeżeli zaś patrzymy na rozwój rynku angielskiego, odbierającego już poważne ilości materjału tartego, stwierdzić musimy, że zapotrzebowanie jego z dnia na dzień się wzmaga, czego

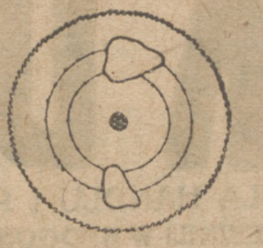
dowodem są układy z Skandynawją i też z Polską w sprawie dostaw w przyszłym sezonie. Objaw ten jest o tyle znamienny, że Anglja dotychczas jeszcze nigdy nie rozpoczynała tak wcześnie kupować jak w tym roku. W. Ruszkowski.

Zarys II.

Jak należy prawidłowo wykorzystać okrągłe piły?

(Ciąg dalszy).

Praktyczne badania wykazują, że o ile piła nie posiada, względnie utraciła prawidłowe naciągnięcie, wskutek czego wymaga powiększenia słabości rozszerzania się średniej części, wówczas pomiędzy tą częścią a linją nie tworzy się szczeline, lecz przeciwnie daje się ją zauważyć u brzegów tarczy. Tego rodzaju piły wymagają przekucia okrągłym młotkiem, lecz przedtem należy zbadać naciągnięcie tarczy, a to w ten sposób, że obracając ją systematycznie niewięcej jak jednorazowo do $^1/_{16}$ części jej koła, przykłada się linję nietylko w kierunku pionowym do średnicy, lecz również w obie strony przeciwne mniejwięcej do 20°. W ten sposób wykazują się wszelkie defekta, jak wklęśnięcia i wypukłości t. zw. „miejscowe osłabienia tarczy piły". Jeżeli tak badając tarczę, natrafimy na miejsce, w którem tworzy się większa szczelina w stosunku do innych badanych części tarczy równo oddalonych od środka, wówczas dowodzi to, że w tym miejscu znajduje się właśnie nadmiar słabości rozszerzania się. Miejsce takie należy oznaczać kredą, ołówkiem lub palcem umaczanym w tłuszczu (rys. 1) i nie uderzać mocno w te miejsca, względnie ominąć je. Przy szukaniu „miejscowych osłabień", koniecznem jest posługiwać się krótszą linją o przeciętnej długości promienia tarczy, przyczem w niektórych miejscach piły, które równomiernie utraciły część swego naciągnięcia, utworzą się większe szczeliny pomiędzy linją, a płaszczyzną tarczy. Jak wspomniano poprzednio, należy zawsze trzymać linję pionowo do powierzchni piły, w przeciwnym bowiem razie pomimo nierówności w tarczy, żadnych szczelin nie wykaże się. Krótszym linjom, w celu dokładniejszego badania, nadaje się niekiedy kształt nieco wypukły. Kując tarczę, trzeba przestrzegać, żeby rozkład uderzeń po powierzchni był jaknajbardziej równomierny, wobec czego zaleca się, żeby na tarczy piły nakreślić rzędy współśrodkowych (koncentrycznych) kół w odległości wzajemnej ca 25 mm i na nich oznaczyć miejsce uderzeń, wyłączając te części tarczy, w których stwierdzono fałdy, względnie wypukłości. (Rys. 1) Rzadko zdarza się, że zachodzi potrzeba kucia tej części piły, która jest zasłonięta kryzami umacniającemi tarczę. Należy również przestrzegać, aby nie uderzać niepotrzebnie młotkiem w te części piły, które są przy kryzach i omijać je w promieniu 40 mm od środka; z uwagi na ważność tej wskazówki, służy ona jako obowiązujący przepis. Uderzeniami młotka trzeba tak kierować, żeby wzajemna odległość ich wynosiła ca od 25—30 mm. Zaleca się obranie jednego kierunku uderzeń, a to począwszy od zewnętrznej części tarczy i stopniowo posuwać się do miejsc środkowych. Po przekuciu jednej strony tarczy, koniecznem jest przekuć ją z drugiej strony, przyczem wymaga się, aby otrzymała ona tą samą ilość uderzeń o równej sile i ściśle w tych samych miejscach, co na odwrotnej stronie. Dla zbadania rezultatów przekucia tarczy powyższym

Rys. 1
Układ uderzeń, z ominięciem oznaczonych wypukłych miejsc.

ZBIGNIEW HRYNIEWIECKI.

Zwyczaje handlowe w handlu drzewem.

(Ciąg dalszy)

§ 19.

Właściciele drewna użytkowego sosnowego i wałków o średnicy conajmniej 14 cm w grubszym końcu, zobowiązani są okorować drewno do najbliższego 1. maja, jeżeli drewno leży w lesie lub w oddaleniu mniej niż 2 km od lasu, w przeciwnym razie wykona to nadleśnictwo na koszt nabywcy, który winien wpłacić przypadającą należytość do Kasy Leśnej w terminie do 14-tu dni od daty wezwania go o uregulowaniu należności.

§ 20.

O ile drewno zostało okorowane, wyciągnięte ze zrębu względnie zesztablowane kosztem Skarbu Państwa, nabywca drewna jest obowiązany do zwrotu na ten cel rozchodowanych kosztów w terminie do dni 14-tu od daty wysłania zawiadomienia przez Nadleśnictwo lub Dyrekcję L. P. o zatwierdzeniu nadaży.

§ 21.

Nabywca drewna uiści przewidziane ustawą opłaty stemplowe od objektu sprzedażnego.

B. Zwyczaje handlowe w handlu drzewem w Województwie Pomorskiem.

I.

Orzeczenia co do zwyczajów handlowych obowiązujących w handlu drzewem, wydane przez Izbę Przemysłowo-handlową w Toruniu, w latach 1919 do 1926 włącznie.

Wedle zwyczaju handlowego, przy transakcjach drzewnych, zakupiony towar musi być w terminie wyznaczonym dostarczony. O ile towar w terminie nie został przez sprzedawcę dostarczony, pozostawia mu się termin 8-dniowy, po upływie którego uprawniony jest kupujący zakupić odnośny towar na warunkach danego dostawcy. W razie gdy kupujący w terminie oznaczonym w umowie zaliczki nie wpłacił, to odnośna umowa kupna sprzedaży zostaje rozwiązana. (8. 6. 23. L. dz. 1921/23).

W handlu drzewem ustalił się zwyczaj pobierania przez tartaki za składowanie drzewa stawki w przybliżeniu do wysokości takowych, pobierawych przez składy spedycyjne, to jest 50 gr. od 1 m³ w stosunku miesięcznym (6. 12. 24. L. dz. 4113/24).

Niema zwyczaju, któryby normował wysokość wynagrodzenia, płaconego na początku 1924 r. za posunięcie drzewa w tartakach. Miarodajne być może jedynie cena umówiona między kontrahentami. Poszczególne wypadki płacenia przez zainteresowanych odbiorców wyższych cen za posunięcie drzewa w tartakach, niż w umowie przewidziano, nie mogą wpływać na ustalenie się w tym kierunku zwyczaju handlowego (10. 3. 26. L. dz. 1336/26).

sposobem, stawia się ją w pozycji pionowej (na kancie) i bada się dłuższą linją całą płaszczyznę oraz krótszą — od środka do zębów. Przytem zdarza się, że krótsza linja natrafja na niewielkie fałdy i wypukłości, a mając na celu udzielenie pile równomiernego i prawidłowego naciągnienia, niezmiernie ważnem jest określić granice tych wypukłości lub kierunek fałd. Granice owe najłatwiej jest stwierdzić za pomocą krótszej linijki i należy oznaczyć je na tarczy ołówkiem lub kredą. Usuwanie stwierdzonych nierówności odbywa się za pomocą kucia na kowadle młotkiem o kształcie poprzecznym i nie należy silnie uderzać. Oś śladu uderzenia winna być zawsze skierowaną do podłużnej osi wygięcia lub fałdy. Posiadając już pewne doświadczenie w zastosowaniu siły uderzeń i wiedząc dokładnie granice defektów, mogą być one usunięte już bez zmiany naciągnięcia całej tarczy. Następnie bada się jeszcze raz płaską powierzchnię piły i jeśli nie stwierdzono żadnych nierówności, wówczas pozostaje tylko sprawdzić, czy tarcza jest odpowiednio naciągnięta i w tym celu posługujemy się dłuższą linją. Jeżeli zaś wykaże się, że piła nie posiada potrzebne naciągnięcie, wtenczas zachodzi konieczność ponownego przekucia młotkiem o formie okrągłej, lecz wskutek tego mogą znowóż utworzyć się drobne fałdy oraz wygjęcia i żeby ostatecznie je stwierdzić, umieszcza się piłę na próbny wałek. Do tarczy będącej w ruchu przykłada się linję dla ostatecznego sprawdzenia, czy powierzchnia piły jest absolutnie gładką. Gdyby jednak wykazały się drobne niedokładności, należy je bezwzględnie usunąć.

(Dokończenie nastąpi).

SPRAWOZDANIA HANDLOWE.

RYNKI KRAJOWE.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Mirachowo D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 6. września 1927 r.

Dąb	wałki opałowe	za mp.	9.96	zł
Buk	szczapy opałowe	„	8.78	„
Brzoza	szczapy opałowe	„	5.59	„

Nadleśnictwo Państwowe Osiek D. L. P. Bydgoszcz.
Licytacja w dniu 29. sierpnia 1927 r.

Sosna	I kl.	za m³	35.20	zł
„	II „	„	35.15	„
„	III „	„	35.00	„
„	IV „	„	34.90	„
„	kopalniaki I—III kl.	„	14.70	„
„	szczapy opałowe niełup.	za mp.	12.31	„
„	wałki opałowe	„	7.40	„

Nadleśnictwo Państwowe Boruszynek D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 6. września 1927 r.

Dąb	III kl.	za m³	76.58	zł
„	IV „	„	45.23	„
„	V „	„	55.81	„
Buk	V „	„	25.00	„
Brzoza	IV „	„	24.59	„
„	szczapy opałowe	za mp.	9 00	„
Sosna	II kl.	za m³	30.75	„
„	III „	„	25.58	„
„	IV „	„	22.10	„
„	szczapy opałowe	za mp.	8.00	„
„	wałki opałowe	„	6.00	„
Świerk	III kl.	za m³	25.83	„
„	IV „	„	20.70	„

Nadleśnictwo Państwowe Mirachowo D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 6. września 1927 r.

Dąb	V kl.	za m³	39.84	zł
„	szczapy opałowe	za mp.	9.00	„
„	wałki opałowe	„	6.75	„
Buk	szczapy opałowe	„	9.83	„
Brzoza	V kl.	za m³	14.76	„
„	szczapy opałowe	za mp.	8.29	„
„	wałki opałowe	„	4.70	„
Olcha	szczapy opałowe	„	7.00	„
Sosna	III kl.	za m³	29.67	„
„	IV „	„	21.61	„
„	drągi I kl.	za sztk.	2.08	„
„	drągi II „	„	1.50	„
„	drągi III „	„	0.75	„
„	szczapy opałowe	za mp.	8.48	„
„	wałki opałowe	„	7.22	„
Świerk	drągi III kl.	za sztk.	0.67	„
„	szczapy opałowe	„	5.69	„
„	wałki opałowe	„	5.88	„

Nadleśnictwo Państwowe Ruda D. L. P. Toruń.
Licytacja w dniu 7. września 1927 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	9.23	zł
„	wałki opałowe	„	7.00	„
Brzoza	drągi I kl.	za sztk.	3.00	„

II.

Zwyczaje handlowe w toruńskim handlu drzewnym*).

Zasiąg obowiązywalności.

§ 1. Poniższe zwyczaje handlowe obowiązują:

1. W odniesieniu do drewna spławianego tratwami Wisłą do Torunia i w niezmienionym stanie idącym dalej w dorzeczu Wisły, oraz kanału Noteckiego.
2. W odniesieniu do wszelkiego innego drewna, tak (**) jak i obrobionego dla wschodnio niemieckiego handlu drzewnego w stosunkach handlowych z prowincjami wschodnich i zachodnich Prus, z Poznańskiem, Pomorzem, Brandenburgją i Berlinem.

A. Handel drewnem spławianem tratwami.

I. Cena i zapłata.

§ 2. Ceny rozumieją się dla drewna okrągłego, wszelkich gatunków drzew w gotówce z potrąceniem 2%; a dla innego drewna z potrąceniem 1½% dyskonta.

§ 3. Zapłata ceny kupna winna nastąpić w przeciągu 10 dni po dokonanej sprzedaży za przekazaniem towaru. O ile sprzedający przekazał kupującemu towar natychmiast przy zawarciu transakcji, to zapłata winna nastąpić w przeciągu 10 dni po przekazaniu towaru. O ile umówiono zapłatę „z ręki do ręki" natenczas zapłata winna nastąpić natychmiast przy przekazaniu towaru.

§ 4. Jeżeli umówiono zapłatę przy pomocy akceptu (wekslem), to termin zapłaty tegoż liczy się od dnia przekazania, względnie wysłania towaru i faktury. Koszta ostemplowania weksla ponosi sprzedający.

II. Pośrednictwo, prowizja.

§ 5. Prawo roszczenia sobie pretensji do prowizji za pośrednictwo posiada tylko ten, za czyjim pośrednictwem i współdziałaniem transakcja rzeczywiście doszła do skutku.

§ 6. Prowizja za pośrednictwo wynosi dla drewna wymienionego w § 1 ust. 1 3% należności z rachunku (ceny kupna) bez potrącenia dyskonta i jest płatna w ²/₃ przez kupującego a w ⅓ przez sprzedającego.

§ 7. Prowizja za pośrednictwo dla drewna wymienionego w § 1 ust. 2 wynosi 2% należności z rachunku (ceny kupna) bez potrącenia dyskonta, płatna w połowie przez kupującego i sprzedającego.

III. Oclenie.

§ 8. O ile sprzedano drewno jako „oclone", natenczas należy przedłożyć kupującemu odnośne pokwitowanie celne jeszcze przed przekazaniem towaru (przed uregulowaniem transakcji).

(Ciąg dalszy nastąpi).

*) Wydane przez Izbę Handlową w Toruniu, 1. września 1905.
**) W oryginale „gebrakten".

Sosna	I kl.	za m³	42.03	zł
„	II „	„	38.57	„
„	III „	„	32.60	„
„	IV „	„	26.84	„
„	drągi I kl.	za sztk.	3.13	„
„	drągi II „	„	1.61	„
„	drągi III „	„	1.01	„
„	szczapy opałowe	za mp.	11.50	„
„	wałki opałowe	„	7.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Dębowo D. L. P. Toruń
Licytacja w dniu 9. września 1927 r.

Sosna	szczapy opałowe	za mp.	11.00	zł
„	wałki opałowe	„	8.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Mosina D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 8. września 1927 r.

Sosna	III kl.	za m³	36.43	zł
„	IV „	„	30.49	„
„ †	II „	„	30.57	„
„ †	III „	„	47.22	„
„ †	IV „	„	53.70	„
„	drągi I kl.	za sztk.	1.55	„
„	szczapy opałowe	„	12.15	„
„	wałki opałowe	„	8.72	„

Nadleśnictwo Państwowe Osiek D. L. P. Bydgoszcz
Licytacja w dniu 9. września 1927 r.

Sosna	szczapy opałowe	za mp.	8.02	zł
„	wałki opałowe	„	5.08	„

KALENDARZ TERMINOWY
SPRZEDAŻY DREWNA ZARZĄDÓW LEŚNYCH,
ogłaszających swe sprzedaże w Rynku Drzewnym.

S = submisja
L = licytacja
W = z wolnej ręki

Termin		Miejscowość (lokal sprzedaży)	w. = Województwo d. = Dyrekcja Lasów Państw.	Rodzaj drewna		Dłużyce		Kopalniaki i inne użytkowe		Drewno opałowe	Bliższe szczegóły		Rodz. sprz.	Uwagi
dnia	godz.				klasa	sztuk	m³	m³	mp.	mp.	W R. D.	ogłoszenie		
											Nr.			
20. IX. 27.	11⁰⁰	Państw. Nadl. Świsłockie (kancelarja)	d. - biaiow.							18000,-	95	1074	L	
	11⁰⁰	Państw. Nadl. Pelplin (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV	1139	1673,08				104	1165	S	
	12⁰⁰	Państw. Nadl. Toruń (kancelarja)	d. - toruńska	sosna	I-IV		449,73	87,26			104	1166	S	
	12⁰⁰	Państw. N. Boruszynek (kancelarja)	d. - pozn.	sosna		2066	712,71				104	1158	S	
	12⁰⁰	Państw. Nadl. Promno (kancelarja)	d. - pozn.					4582,01			102	1148	S	
	12⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								95	1079	S	na dzierżawę lub sprzedaż tartaków.
	12⁰⁰	D. L. P. Radom (kancelarja)	d. - siedl.								99	1122	L	na dzierż. terpentyniarni i sprzed. terpent. i karpiny.
21. IX. 27.	10⁰⁰	Państw. Nadl. Bolewice (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	I-IV		400,—	100,—			103	1156	L	
	11⁰⁰	Państw. Nadl. Osie (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna brzoza	I-V IV-V	684 48	312,26 24,98	293,22			105	1175	S	
22. IX. 27.	9⁰⁰	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
	12⁰⁰	D. L. P. Siedlce (kancelarja)	d. - siedl.								100	1132	L	na sprzedaż materj. tartych drew. użytk., dęb. na pniu papierówki i dr. opałow.
24. IX. 27.	11⁰⁰	Państw. Nadl. Twarożnica (kancelarja)	d.- bydgoska	sosna	III-IV	505	144,41				105	1167	S	
26. IX. 27.	10⁰⁰	Państw. N. Niepołomice (kancelarja)	d. - lwowska	sosna				2706,82			100	1125	L	
	10⁰⁰	P. N. Wronki (sala Koczorowskiego w Wronkach)	d. - pozn.								105	1171	L	na drewno opałowe.
	10³⁰	Państw. N. Potrzebowice (kancelarja)	d. - pozn.	sosna	III-IV		500,—				105	1174	S	
29. IX. 27.	10⁰⁰	Państw. N. Narewkowskie (kancelarja)	d. - białow.	dąb jesion sosna świerk				48,06 1,86	53,73	6845,24 409,20 654,70	104	1160	L	
30. IX. 27.	12⁰⁰	P. Nadl. Chocimski Młyn (kancelarja)	d.- bydgoska								101	1036	S	na sprzedaż młyna wodn. i tartaku.
4. X. 27.	9⁰⁰	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
	12⁰⁰	Zarząd Liceum Krzemienieckiego (kancelarja)						800,—			101	1044	S	kloców jesion.
6. X. 27.	12⁰⁰	Państw. N. Oszczepskie (kancelarja)	d. - białow.	sosna świerk olcha brzoza jesion dąb			147,97 1009,54 170,15 22,50 3,17 31,14				105	1172	L	
18. X. 27.	9⁰⁰	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
8. XI. 27.	9⁰⁰	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
22. IX. 27.	9⁰⁰	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.
6. XII. 27.	9⁰⁰	P. N. Przewodnik (oberża Szczepański, Przewodn.)	d.- bydgoska								94	1063	L	na drewno użytk. i opał.

Redaktor odpowiedzialny za dział Rynku Drzewnego Józef Ziółkowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa Edmund Barts

Notowania dewiz z dnia 15. września 1927 r.

Obsługa radjotelegraficzna P. A. T-icznej.

Dewiza	Stopa dyskont.	Parytet w zł	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	8	—	100 zł	—	57,61	—	43,50	—	—	—	58	79,34
Poznań	8	—	100 zł	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6	113.00	100 Gd. gld.	—	—	81,34	—	—	—	—	—	—
Berlin	6	123.45	100 R. M.	—	—	—	$20{,}43\frac{3}{8}$	$23{,}79\frac{3}{4}$	607,25	—	123,39	168,49
Belgja	$5\frac{1}{2}$	72.07	100 fr. belg.	—	—	58,45	$34{,}92^5/$	$13{,}92\frac{3}{4}$	355,—	—	72,20	98,67
Bukareszt	6	100	100 l.	—	—	2.599	787	—	15,80	—	3,20	$4{,}37\frac{3}{4}$
Budapeszt	6	90.67	100 pengo	—	—	73,42	$27{,}78\frac{1}{2}$	—	—	—	90,65	123,91
Holandja	$3\frac{1}{2}$	208.31	100 gld. hol.	358,47	—	168,22	$12{,}13\frac{3}{6}$	$40{,}07\frac{1}{2}$	1021,50	—	207,78	285,78
Kopenhaga	5	138.88	100 k. d.	—	—	112,39	$18{,}16\frac{3}{4}$	26,77	—	—	138,85	189,50
Londyn	$4\frac{1}{2}$	25.22	1 funt ster.	43,50	25,09	20.416	—	$4{,}86\frac{11}{32}$	$124{,}02\frac{1}{2}$	—	$25{,}21\frac{5}{8}$	$31{,}44\frac{1}{2}$
Nowy Jork	$3\frac{1}{2}$	5.18	1 dolar	8,93	—	4,1975	$4{,}86\frac{1}{32}$	—	25,50	—	5,18,50	708,05
Paryż	5	100	100 fr. franc.	35,09	—	16,46	124,02	$3{,}92\frac{1}{8}$	—	—	20,33	$27{,}76\frac{1}{2}$
Praga	5	105.01	100 k. czesk.	26,51	—	12,442	164,06	—	—	—	$15{,}36\frac{1}{2}$	$20{,}97\frac{5}{8}$
Rzym	7	100	100 l.	48,70	—	22,85	89,35	$5{,}44\frac{1}{4}$	138,70	—	28,22	38,57
Szwajcarja	$3\frac{1}{2}$	100	100 fr. szwajc	172,52	—	80,98	$25{,}21\frac{5}{8}$	19,29	492,—	—	—	136,54
Sztokholm	4	138.88	100 k. szw.	—	—	112,86	$18{,}08\frac{3}{4}$	$26{,}88\frac{1}{2}$	686,—	—	139,90	190,30
Wiedeń	$6\frac{1}{2}$	72.936	100 szyling	126,05	—	59,19	34,50	—	359	—	73,10	—

Państwowe Nadleśnictwo Leśna Huta

poczta i stacja kolejowa Czarna Woda, powiat Starogard

Sprzeda przez submisję w dniu **29. września** 1927 r. sosnowe wałki użytkowe, korowane z cięć roku 1927.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Masa mp.	Odległ. w klm od stacji kolejowej	Uwaga
1	Czarna Woda	Stare Prusy	125,55	1—3	Wymiary wałków są następujące: a) długość 1,20 m, średnica 6—10 cm, b) 2,00 m, 10—18 cm, c) 2,20 m, 10—18 cm, d) 2,50 m, 8—18 cm
2	"	23, 24a, 15, 3, 33b, 32b, 34	98,45	"	
3	"	32, 4, 5, 11, 13	92,40	"	
4	"	31a, 17, 8	95,05	"	
5	"	32c, 21b, 25c, 25b, 9, 10	98,45	"	
6	"	31b, 16	106,10	"	
7	Leśna Huta	69a, 64Aa, 64Bb, 64Cc, 62a, 74b, 52a, 51b, 51c	97,40	1—6	
8	"	60a, 60b	99,80	"	
9	"	70a, 70c, 54a², 44, 45b, 43a	93,80	"	
10	"	61a	92,00	"	
11	"	38c, 38b, 39a, 47b, 51a, 64Bb, 73a, 48b, 63c	63,20	"	
12	Drzeniny	90a, 79c, 106, 123b, 142a, 91a, 79a, 79b, 79c, 89a, 89c, 143b	79,75	7—9	
13	Wojtal	126	113,40	6—8	
14	"	127	122,20	"	
15	"	110a	89,40	"	
16	"	85d, 130b, 131d, 111b, 128	57,40	"	
17	Grzybno	175a, 174a, 158b, 160, 174a, 192b, 160	93,75	9—10	
18	"	158b	91,70	"	
19	"	173a, 190, 192b, 191a, 189a	97,63	"	
20	"	159, 172	77,30	"	
21	"	159, 193Aa, 188a, 221a	75,43	"	
22	Uroża	167b, 153, 136, 149, 148, 166	101,60	9—11	
23	"	154, 155, 153, 152	101,40	"	

Oferty zalakowane z napisem „Submisja" przyjmuje kancelarja Nadleśnictwa do dnia **29. września** 1927 r. do godziny 11,45, poczem o godzinie 12-tej nastąpi otwarcie. Oferty zawierać winny cenę za 1 mp. w złotych i dziesiętnych złotego w cyfrach i słowach za każdy los oddzielnie, oraz oświadczenie, że znane są kupującemu warunki kredytowania i sprzedaży. Zastrzega się zatwierdzenie przez Dyrekcję Lasów Państwowych w Toruniu. Za jakość drewna Nadleśnictwo nie odpowiada.

1186 **Państwowy Nadleśniczy.**

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE 1187

Państwowe Nadleśnictwo Drewniaczki, p. Zelgoszcz

S u b m i s j a na drewno budulcowe i kopalniane sosnowe z cięć roku 1927

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział i poddział	Sztuk	Klasa I (m³)	Klasa II (m³)	Klasa III (m³)	Klasa IV (m³)	Razem m³	Odległ. od stacji kolejowej
		a) B U D U L E C							
1	Cisowa Góra	1a, 2a, 3a, 10a, 19b, 34d, 35b, 36c, 41a	74	14,91	20,87	21,27	8,68	65,73	3—8 klm
2	Czarne	Cały rewir	58	2,37	10,26	30,72	1,68	45,03	„
3	Karcznia Zajączek	26a, 27a 109a, 110a, 111a, 115a, 123a, 124a	50	—	15,59	26,43	0,34	42,36	„
		b) K O P A L N I A K I							
4	Czarne Karcznia Zajączek	Cały rewir 261, 27a 130b	508	35,35	41,62	23,55	—	100,52	„

Pisemne oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja" nadesłać należy do dnia **24. września** br. godz. 12-tej w poł., poczem nastąpi otwarcie ofert w kancelarji Nadleśnictwa. W ofercie należy podać przeciętną cenę za 1 m³ każdego losu w złotych i dziesiętnych złotego w cyfrach i słowach wraz z oświadczeniem, że oferentowi znane są warunki sprzedaży drewna, którym się bez zastrzeżeń poddaje. Koszta korowania ponosi kupujący. Ubiegający się o kredyt winni to zaznaczyć w ofercie. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji Lasów Państw. w Toruniu.

Państwowy Nadleśniczy.

Państwowe Nadleśnictwo Woziwoda

sprzeda w drodze submisji w dniu **24. września 1927 r.** drewno użytkowe i opałowe ze zrębów roku gospodarczego 1926/27.

Nr. losu	Leśnictwo	Oddział	Sztuk	Klasa I (m³)	Klasa II (m³)	Klasa III (m³)	Klasa IV (m³)	Razem	Uwagi
		Budulec sosn.							
1	Barłogi	142, 181, 103, 102 i 100	598	—	15.94	59.67	140.79	216.40	
		Kopalniaki sosn.							
2	Zielonka	całość	4139	132.29	196.94	236.97	—	566.20	
3	Woziwoda	„	317	18.75	61.91	4.32	—	84.98	
4	Barłogi	100. 101, 102	5120	55.84	163 85	236.91	—	456.60	
5	„	całość	4176	97.04	161.70	196.40	—	455.14	
6	Legbąd	„	266	14.48	51.95	2.02	—	68.45	
								1631.37	
		Wałki użytkowe mp.							
7	Biała	17, 13, 34, 33					10 mp.		
8	Zielonka	całość					140.5 „		
9	Woziwoda	„					55 „		
10	Barłogi	101					20 „		
11	Legbąd	234, 240					5 „		
							230.5 mp.		
		Szczapy opałowe sosn. kor.							
12	Woziwoda	całość					254 mp.		
13	Barłogi	„					105 „		
14	Legbąd	„					196 „		
							555 mp.		
		Wałki opał. sosn. 2 mtr. kor.							
15	Biała	całość					35 mp.		
16	Zielonka	„					522 „		
17	Woziwoda	„					1404 „		
18	Barłogi	„					518 „		
19	Legbąd	„					528 „		
							3007 mp.		
		Wałki opał. sosn. 1 mtr. kor.							
20	Barłogi	całość					269 mp.		
		Wałki opał. brzozowe							
21	Barłogi	całość					269 mp.		

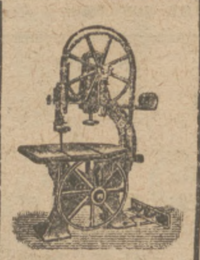
Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach nadsyłać należy do Państw. Nadleśn. Woziwoda do dnia **24. IX. 27 r.** godz. 11-tej, poczem nastąpi otwarcie w obecności ewtl. przybyłych oferentów. W ofertach należy podać cenę osobno na każdy los za 1 m³ drewna w złotych oraz dziesiętnych złotego i oświadczenie, że kupujący poddaje się bez zastrzeżeń warunkom sprzedaży obowiązującym w lasach państw. Ubiegający się o kredyt winien to zaznaczyć w ofercie. Nadleśn. nie bierze odpowiedzialności za jakość i zastrzega sobie małe różnice w podanej masie. Koszta korowania i ściągania ponosi kupujący oddzielnie. Bliższych wyjaśnień co do drewna wystawionego na submisję i warunków sprzedaży udziela kancelarja Nadleśnictwa. Zatwierdzenie zastrzega się Dyrekcji Lasów Państw. w Bydgoszczy.

1185 **Nadleśniczy Państwowy.**

„UNIA"

ZJEDNOCZONE FABRYKI MASZYN TOW. AKC.
DAWN.
C. BLUMWE I SYN
BYDGOSZCZ.

PROSPEKTY I KOSZTORYSY BEZPŁATNIE.

TRAKI

I WSZELKIE MASZYNY DO OBRÓBKI DRZEWA. 920

PRZEDSTAWICIELSTWA:
WARSZAWA, LWÓW, POZNAŃ, KRAKÓW, WILNO, ŁÓDŹ, W. M. GDAŃK, BERLIN, KONSTANTYNOPOL, RIO DE JANEIRO.

NA ŻĄDANIE WIZYTY INŻYNIERÓW.

Państwowe Nadleśnictwo Bartodzieje.

pocz. Bydgoszcz ul. Garbary 9. 1188

Submisja na drewno kopalniane (pułapki) z roku gospod. 1927.

Los Nr. 1. Leśnictwo Emiljanowo po c r. razem 5896 szt. kopalniaków masa = 439,64 m³; w tem I kl. = 56,57 m³ II kl. 139,94 m³ III kl. 243,13 m³. Odległość od st. kolej. Brzoza 6—9 klm.

Los. Nr. 2. Leśnictwo Kobylebłota po c. r. razem 5016 szt. kopalniaków masa = 327.72 m³; w tem I kl. 94,43 m³ II kl. 107,55 m³ III kl. 125,74 m³. odległość od st. kolej. Brzoza 5 — 6 klm.

Los Nr. 3. Leśnictwo Zółmin po c. r. razem 2251 szt. kopalniaków masa = 241,68 m³; w tem I kl. 67,59 m³ II kl. 82,97 m³ III kl. 91,12 m³ odległość od st. kolej. Łęgnowo 3 — 7 klm.

Los Nr. 4. c) Leśnictwo Zimnawoda
b) „ Małe Bartodzieje po c. r. razem 1424 szt. kopalniaków masa = 88,48 m³; w tem I kl. 2,12 m³ II kl. 17,58 m³ III kl. 68,78 m³ odległość od st. kolej. Bydgoszcz 4 — 6 klm.

Materjał z małemi wyjątkami ułożony w stosach wzdłuż dróg i duchtów. Koszta korowania i ściągania ponosi kupujący.

Pisemne oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja" należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia **29. IX. 1927 r.** do godz. 11³⁰. Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12-tej w obecności ewentualnie przybyłych oferentów. Cenę należy podać oddzielnie dla każdego losu za 1 m³ w złotych i dziesiętnych złotego, liczbami i słowami z oświadczeniem że oferentowi znane są warunki sprzedaży drewna w lasach państwowych i że takowym poddaje się bez zastrzeżeń.

Ubiegający się o kredyt winien to zaznaczyć w ofercie.

Nadleśnictwo nie odpowiada za jakość drewna i zastrzega sobie małe różnice w masie. Zatwierdzenie ofert zastrzega sobie Dyrekcja Lasów Państwowych w Bydgoszczy.

Bliższych wyjaśnień co do wystawionego na submisje drewna i co do warunków sprzedaży, udziela kanc. N-ctwa codziennie w godz. urzędowych.

Nadleśniczy Państwowy.

Sosnowe blochy odziemkowe

1192

kilka tysięcy mtr. kub. blochów odziemkowych ewtl. dłużyce natychmiast lub z dostawą w grudniu/styczniu kupi dobrze ufundowana firma hurtowa. Tak samo poszukuje się bieżąco kupna kopalniaków, papierówek wzgl. celulozę oraz sosnowych czubków skrzynkowych.
Oferty pod „Eksport drzewa" do „PAR" Bydgoszcz, Dworcowa 72

Koszyki na jastrzębie
Zatrzaski na lisy 7
Zatrzaski na króliki

poleca

Administr. Rynku Drzewnego
Składnica Narzędzi Leśnych
Poznań, W. Garbary 20.
Telefon 1820.

Kawaler

lat 23 zna dokładnie wszelkie prace w drzewie okrągłem tartem jak również książkowość pisanie na maszynie korespondencję itp. szuka posady od zaraz lub później miejscowość obojętna najchętniej na Kresy zgł. do Rynku Drzewnego pod nr. **1184.**

Leśnik

Wielkopolanin z ukończoną praktyką w państwowych lasach, z lepszem wykształceniem, energiczny i dzielny, zaznajomiony z szkółkami leśnymi, kulturami, trzebieżą, pomiarami, książkowością leśną, poszukuje posady pomocnika lub sekretarza leśnego. Oferty do Red. Rynku Drzewnego pod nr. **1190.**

1006

„DRZEWO" Tow. Akc.

POZNAŃ - ul. Rzeczypospolitej 9

Telefon: 1759, 1760 - Adr. telegr.: Drzewo-Poznań

Tartaki, Fabryka mebli, drzwi i okien,
Drzewo na wyrób celulozy,
Kopalniaki.

Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań ulica Wielkie Garbary nr. 20.